

ՏԵՍԱՐԱՆ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՅԵՂԻ

ԱՄԵՐԻԿԱ

Կին միջնադար.

Խաղաղական և Ատլանդական ուղի-
կիանոս ծովերուն մէջի բովանդակ ա-
րևմտեան ցամաքը կը կոչուի Ամերիկա՝
Ամերիկոս վերաբերեալ անունէն, որ ա-
ռաջինը եղաւ նոյն երկրին աշխարհա-
ցոյցը՝ շինողներէն։ Նոր աշխարհ ալ կ'ը-
սուի, վասն զի ստուգիւ ալ թէ դա-
րուն վերջերը և թ. 9 դարուն սկիզբները
Եւրոպացիք ծանօթութիւն ունեցան
այս աշխարհիս. թէպէտ և հին ատեն-
ներն ալ կարծեօք գիտէին որ ցամաք
երկիր մը պիտի ըլլայ այն կողմերը, զոր
Ատլանդական երկիր կը կոչէին. բայց

Ամերիկան բուն գտնողը Կոլումպոս Քրիս-
տափոր Գենուացին եղաւ. որուն ընդ-
արձակ պատմութիւնը արդէն հրատա-
րակուած և ծանօթ է ազգայնոց։

Ամերիկայի բնակչաց թիւը յիսունը
եօթը միլիոնի չափ է. բուն Ամերիկա-
ցիք՝ Ասիոյ ազգերուն Մոզոլեան ցեղին
հետ ազգակից կը սեպուին. իսկ Եսպի-
մացիք Սամոյեաններուն հետ՝ Ամերիկա-
ցի Հնդիկք կը կոչուին. մարմնով ու-
ժով են և բարեկազմ, շառագոյն մոր-
թով, երեսներն ուռած, քթերնին կարճ,
ճակատնին նեղ, չրթունքնին թանձր,

ժողովուրդի թիկնը

մաղերնին սև, և քիչ մօրուք. խեղացի ու սրտատ են. բնաւորութեամբ ալ ազատասէր և վրէժխնդիր: Ամերիկացի գտնուելու ժամանակները՝ գլխաւոր երեք ժողովուրդ կային հոն, Մեխիգա, Միչիգան, Բերուսցիք և Արաւգան ժողովուրդ ջիլէի մէջ. իսկ մնացածները զատ զատ կ'ապրէին ձկնորսութեամբ՝ որսով և երկրի բերքերով. ասոնք Եւրոպացիներէն հալածուած՝ երկրին ներսերը քաշուե-

ցան, և երթալով քիչցան: Ամեն ազգ և ցեղ իրեն սեփական լեզուն ունէր. անանկ որ չորս հարիւր երեսուն և ութ լեզու կը համրուին Ամերիկացի մէջ, և երկու հազար ալ գաւառական լեզուներ: Բուն ամերիկացիներէն հիմա հազիւ թէ տասը միլիոնի չափ մնացած են. որոնցմէ երկու միլիոնը ինչուան հիմա ազատ և վայրենի կեանք մը ունին: Ամերիկացի ժողովուրդեան պակա-

Մէքիս .

սը կամաց կամաց լեցուցին Եւրոպացիք , և գլխաւորապէս Սպանիացիք , Բորդոգացիք , Անգլիացիք , Հոլանտացիք , Գերմանացիք , Գաղղիացիք : Բոլոր Ամերիկայի բնակիչքը հիմա երկու կը բաժնուին . Սպիտակ և Այլագոյն . Եւրոպայի մէջ ծնած սպիտակները Շաքարուն կը կոչուին հարաւային Ամերիկայի մէջ , իսկ հոն ծնածները՝ Գրեյոյ . Եւրոպացուց և Հնդկաց ամուսնութենէ ծը-

նածները կ'ըսուին Մէքիս կամ Մէքիցոս , և Մամէլիչք . Եւրոպացուց և խափշիկ սերունդը՝ Միշլաչք կը կոչուի . նոյնպէս զատ զատ անուններ ունին այլ և այլ ցեղերէ ծնածներն ալ : Խափշիկ կամ սև գերիները՝ բազմաթիւ են , ասոնք երկիր կը բանին և տուններ կը ծառայեն . հեթանոս Հնդիկները՝ իրենց նախնեաց կեանքը ունին , իսկ քրիստոնէայէ գրեթէ ամենքն ալ հողագործ են :